

SMERNICE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI PRI PREHODU OTROK IZ VRTCA V ŠOLO IN UVAJANJE UČENCEV V PRVI RAZRED

Zavod RS za šolstvo

Ljubljana, 2024

Smernice za izvajanje dejavnosti pri prehodu otrok iz vrtca v šolo in uvajanje učencev v prvi razred

Pri pripravi besedila so v različnih fazah sodelovale:

dr. Katica Pevec Semec
mag. Renata Zupanc Grom
dr. Nina Novak
mag. Marta Novak
Vesna Vršič
Nives Zore
mag. Tamara Malešević
Helena Klobasa
Matejka Lovše

Pri usklajevanju in pripravi gradiva so sodelovali vodstveni in strokovni delavci iz vrtcev in osnovnih šol: Vrtec Ledina Ljubljana; Vrtec Pedenjped Novo mesto; Vrtec Studenci Maribor; Vrtec Murska Sobota; OŠ II. Murska Sobota; OŠ Toneta Čufarja Ljubljana; OŠ Center Novo mesto; OŠ Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica; OŠ Mežica, OŠ Dobrovo; OŠ Šmarjeta; OŠ Janka Padežnika Maribor.

Uredili: mag. Renata Zupanc Grom in Nives Zore

Jezikovni pregled: Tine Logar

Izdala: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. Darjo Felda

Za zavod: dr. Vinko Logaj

Spletna izdaja
Ljubljana, 2024

Objava na spletni strani: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Smernice-za-izvajanje-dejavnosti-pri-prehodu-otrok-iz-vrtca-v-solo-in-uvajanje-v-1.-razred-2024.pdf>

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je seznanil s Smernicami za izvajanje dejavnosti pri prehodu otrok iz vrtca v šolo in uvajanje v 1. razred na 233. seji, dne 18. 1. 2024.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 184197379](https://nuk.ub.uni-lj.si/COBISS.SI-ID/184197379)

ISBN 978-961-03-0833-1 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

KAZALO

KAZALO	3
Uvod.....	4
1 Pregled strokovnih izhodišč s področja prehoda iz vrtca v šolo	4
2 Prehod iz vrtca v šolo – prehod iz enega učnega okolja v drugo učno okolje	6
2.1 Vloga vrtca pri prehodu	6
2.2 Vloga šole pri prehodu.....	7
3 Izvajanje dejavnosti pri prehodu iz vrtca v šolo.....	7
3.1 Dejavnosti za otroke v vrtcu v zadnjem letu pred vstopom v šolo.....	8
3.2 Dejavnosti za starše otrok pred vstopom v šolo.....	8
3.3 Dejavnosti v primeru predlaganega odloga šolanja	8
3.4 Dejavnosti za povezovanje vodstvenih in strokovnih delavcev vrtcev in šol.....	9
4 Dejavnosti za postopno uvajanje otrok v šolo in delo z njimi v prvem razredu	9
Literatura in viri	11

UVOD

Smernice za izvajanje dejavnosti pri prehodu otrok iz vrtca v šolo in uvajanje učencev v prvi razred (v nadaljevanju Smernice) so odziv na porast števila odlogov všolanja in izvajanja različnih praks prehoda iz vrtca v šolo. Temeljijo na zakonodajnih dokumentih, študijah in publikacijah OECD-ja ter na strokovnih gradivih Zavoda RS za šolstvo: *Priporočila za uspešen prehod iz vrtca v šolo* (2018)¹ (v nadaljevanju Priporočila) ter *Priporočila za vsebinsko in organizacijsko posodobitev prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja v devetletni osnovni šoli* (2019)².

Z vsebino Smernic želimo spodbuditi vrtce in šole k načrtnemu, sistematičnemu in povezovalnemu delu, kar zagotavlja učinkovitejši prehod otrok iz vrtca v šolo ter posledično prispeva k zmanjšanju porasta odlogov všolanja, ki se iz leta v leto povečuje. Odložitev šolanja namreč ne pomeni kar splošnega prispevka k razvoju otrok oziroma ne prinaša sama po sebi splošne dodane vrednosti za razvoj otroka (Marjanovič, 2016)..

V Republiki Sloveniji program 9-letne osnovne šole določa, da so otroci ob vstopu v šolo (tako kot v večini držav z visoko razvitim šolskim sistemom)³ stari od 5 let in 8 mesecev do 6 let in 8 mesecev. Zakon o osnovni šoli določa, da morajo starši v 1. razred vpisati otroke, ki bodo v koledarskem letu, v katerem so začeli obiskovati šolo, dopolnili šest let. Pogoje vpisa, ugotavljanje pripravljenosti otroka na šolo in odlog vpisa določa *Zakon o osnovni šoli*.⁴ Isti zakon določa, da se lahko začetek šolanja otroku odloži za eno leto na predlog staršev, zdravstvene službe oziroma na podlagi odločbe o usmeritvi in da mora biti odložitev šolanja izvedena na temelju strokovne presoje.

Prehod otrok v šolo na sistemski ravni opredelujeta zakonodaja in koncept devetletnega šolanja otrok, ki omogočata tudi izjeme glede časa všolanja. Podatki MIZŠ kažejo, da število odlogov šolanja v slovenskem šolskem prostoru narašča, s 5,3 % iz leta 2011/2012; 8,0 % za šolsko leto 2016/2017; 11,5 % v letu 2019/2020 na 11,6 % v šolskem letu 2021/2022.⁵ Podatki kažejo, da narašča tudi število otrok, ki se šolajo na domu.⁶

1 PREGLED STROKOVNIH IZHODIŠČ S PODROČJA PREHODA IZ VRTCA V ŠOLO

Pripravljenost otrok za šolo je po mnenju raziskovalcev (Kagan, Moore, Bredekamp, 1995; Marjanovič Umek, 2010; Maxwell in Clifford, 2004; Stipek, 2002; Watson, 1996, v Marjanovič Umek, 2016) preplet pripravljenosti otroka, šole in družine. Pripravljenost otroka opredeljuje njegovo dobro počutje, gibalni, socialni, čustveni, miselni in govorni razvoj ter pripravljenost za učenje. Pripravljenost šole se kaže skozi drseč prehod med vrtcem in šolo, visoko kakovost pouka, dobro vodenje šole, podporno strokovno službo ter razumevanje, prepoznavanje in upoštevanje individualnih razlik med otroki. Vloga

¹ Cotič Pajntar, J., Zore, N. (2018). *Priporočila za uspešen prehod otrok iz vrtca v šolo*. Interno besedilo. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, interno gradivo.

² Novak, N., idr. (2019). *Priporočila za vsebinsko in organizacijsko posodobitev prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja v devetletni osnovni šoli*. Interno besedilo. Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

³ *Starostne meje začetka obveznega izobraževanja*. Dostopno na: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/sites/default/files/compulsory_education_2018_19.pdf.

⁴ *Zakon o osnovni šoli* (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L)

⁵ Vir: Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport.

⁶ Šolsko leto 2004/2005 – štiri učenci, v šolskem letu 2015/2016 – 211 učencev, v šolskem letu 2018/2019 – 332 učencev, od tega večina v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju (203 učenci).

in pomen družine na pripravljenost otroka za šolo se kaže skozi odločitev za vključitev v vrtec ter spodbujanje simbolno bogatega okolja ter otrokovega razvoja in učenja.

Razvojnopsihološke teorije ocenjujejo starost med petim in šestim letom otroka kot starost, ko gre tako za miselne kot govorne in socialno-čustvene spremembe v razvoju, ki otroku omogočajo vstopanje v bolj strukturirano učenje, ki je značilno za šolo.

V raziskavi Dockett in Perry (2002) sta poudarjena pomen mehkih prehodov med institucijami v samem predšolskem obdobju in dolgoročni vpliv izkušenj, ki jih je otrok imel ob teh prehodih, na vse kasnejše prehode, še posebej na prehod iz vrtca v šolo. Uspeh v prejšnjih prehodih lahko pozitivno vpliva na nadaljnje prehode, zato je treba otroke ob vseh prehodih ustrezno podpreti.

V vrtcu govorimo o zgodnji pismenosti oz. porajajoči se pismenosti. Večji del otrokovega zgodnjega razvoja pismenosti poteka spontano in neopazno ob dnevnih dogodkih, ko otrok prepozna prve znane besede ali črke – pravimo, da se pismenost počasi poraja. Zgodnja pismenost, značilna predvsem za razvojni obdobji malčka in zgodnjega otroštva, vključuje splošne govorne zmožnosti in izvršilne funkcije otrok ter predbralne in predpisalne zmožnosti (Marjanovič idr., 2020).

Govor otrok je ključnega pomena za razvoj porajajoče se pismenosti, zato jo je treba sistematično spodbujati tudi v vrtcih s simbolno bogatim in komunikacijsko odzivnim okoljem. Za zagotavljanje kontinuitete opismenjevanja je treba, razen učenja govora, razvijati tudi bogatenje besedišča, sporazumevalnih zmožnosti, pripovedovanje, simbolno izražanje, branje knjig, socialne interakcije in drobnogibalne spretnosti (Marjanovič, 2016).

Na prehodu v šolo se začne faza sistematičnega razvijanja predopismenjevalnih zmožnosti, ki ji sledita sistematično razvijanje tehnike branja in pisanja ter sistematično razvijanje branja z razumevanjem in pisanja preprostih besedil. Učenci prehajajo skozi navedene faze glede na razvite veščine, spretnosti in zmožnosti ter glede na svoje znanje branja in pisanja.

V prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju učenci vstopajo v svet branja postopoma, sistematično in individualizirano. Učitelj je pri začetnem opismenjevanju pozoren na priporočeno zaporedje usvajanja veščin in spretnosti branja in pisanja, tako da ritem usvajanja sproti prilagaja značilnostim in zmožnostim posameznega učenca. Učenci naj bi na koncu 2. razreda praviloma že usvojili tehniko branja in pisanja, v 3. razredu pa naj bi branje in pisanje predvsem utrjevali in izboljševali ter usvojili strategije branja in pisanja neumetnostnih in umetnostnih besedil. Vsem učencem je treba omogočiti, da spoznajo in dosežejo višjo raven tako imenovane kritične pismenosti, saj cilj poučevanja ni le obvladovanje tekočega branja in pisanja, temveč raba jezika.

V Smernicah so zajeta področja delovanja, ki so pomembna za izvajanje dejavnosti pri prehodu otrok iz vrtca v šolo. Pri opredelitvi področij delovanja so bili upoštevani dosedanji strokovni pristopi in izkušnje v razvijanju prakse na področju predšolske vzgoje, poučevanja v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju, svetovalnega dela in vodenja šole. Vključeno je bilo tudi mednarodno primerjalno poročilo *OECD Transitions: Review of policies and practices for transitions from early childhood to primary education* (OECD, 2017).

Smernice se nanašajo na skupino otrok na prehodu iz vrtca v šolo, starih 6 let. Dejavnosti za delo z otroki na prehodu se nanašajo na vse skupine otrok (tudi otroke/učence s posebnimi potrebami, priseljence, Rome, dvojezične, nadarjene).

2 PREHOD IZ VRTCA V ŠOLO – PREHOD IZ ENEGA UČNEGA OKOLJA V DRUGO UČNO OKOLJE

Temeljni cilj pri prehodu otrok iz vrtca v šolo je podpora otrokom, da se v novem okolju, tj. v šoli, dobro počutijo in da postopoma razvijejo varno navezanost na strokovne delavce šole ter z njihovo podporo postopoma razvijajo veščine sobivanja med vrstniki v novih pogojih. Zato je treba pri zagotavljanju čim bolj mehkih in uspešnih prehodov iz vrtca v šolo za otroke in njihove starše zagotoviti sodelovanje otrok, staršev, strokovnih delavcev vrtca in šole ter drugih strokovnjakov. Najučinkovitejše pedagoške prakse na področju prehoda so tiste, ki so načrtovane v sodelovanju med vrtci ter šolami, k sodelovanju pa so povabljeni tudi starši in otroci. Na ta način se zagotovi, da bodo otroci bolj pripravljeni na novo okolje in izkušnje, ki jih prinaša proces prehoda. Za kakovosten proces prehoda je potrebno uspešno sodelovanje na več ravneh (sodelovanje s starši, z otroci, s šolami, z vrtci, lokalno oblastjo itn) (Vidmar, idr., 2022). Prehodi otrok so torej zelo odvisni od učinkovitega sodelovanja med institucijami in starši. Zajemajo pravočasno posvetovanje o tej temi ter razvojno ustrezno in prijetno vključevanje otrok. Prehodi pomenijo spremembe na številnih ravneh, od dnevnih doživetij otrok v šoli na osebni ravni do različnih kultur, identitet, vlog in statusov na širši ravni.

Vrtec, kot prva vzgojno-izobraževalna institucija, naj izrabi vsako razvojno obdobje tako, kot je. Otrokom naj nudi spodbudno in varno okolje v skladu z vzgojno-izobraževalnim programom ter značilnostmi otrokovega razvoja in učenja. Z ustrezno načrtovanim predšolskim kurikulumom ter z ustreznimi ravnanji, pristopi in strokovno podporo strokovnih delavcev otroci v času vključenosti v vrtec pridobivajo izkušnje, spretnosti in veščine ter tako postopoma gradijo svoje znanje. S tem se posredno pripravljajo tako na vstop v šolo kot na nadaljnje izobraževanje in življenje.

2.1 Vloga vrtca pri prehodu

- Oblikuje načrt kontinuiranega, usklajenega prehoda iz vrtca v šolo skupaj s strokovnimi delavci šole;
- skupaj s šolo otroke in starše seznanja z organizacijo in načinom življenja in dela v šoli;
- zagotovi strokovnim delavcem in staršem, da se srečujejo in razpravljajo o vprašanih, povezanih s pripravljenostjo otrok na šolo, še posebej v zadnjem letu pred vpisom njihovih otrok v šolo (letni načrt vrtca in letni delovni načrt strokovnega delavca);
- če strokovni delavci vrtca presodijo, da otrok potrebuje dodatno podporo pri določenih dejavnostih, starše usmerijo tudi na pomoč zunanjih strokovnjakov;
- otrokom zagotovi možnost za obiske šole;
- pridobi informacije o otrokovih izkušnjah ob morebitnih prejšnjih prehodih, npr. iz družine v vrtec, iz vrtca v vrtec, iz ene skupine v vrtcu v drugo skupino vrtca;

- spodbudi starše, da strokovne delavce seznanijo z opažanji in spoznanji o njihovem otroku ter otrokovih potrebah (npr. potreba po počitku ...);
- v soglasju s starši in ob upoštevanju zakonskih predpisov, ki urejajo varovanje osebnih podatkov, lahko vrtec šoli poda informacije o otroku, ki bodo v njegovo največjo korist in v podporo pri uspešnemu prehodu.

2.2 Vloga šole pri prehodu

- Oblikuje načrt kontinuiranega, usklajenega prehoda iz vrtca v šolo skupaj s strokovnimi delavci vrtca;
- zagotovi razvojno, pedagoško in profesionalno kontinuiteto: kontinuiteto pristopov posameznemu otroku – strokovni delavci naj poznajo in upoštevajo razvojne potrebe otroka in značilnosti njegovega učenja v tem obdobju;
- upošteva, da otrok potrebuje čas, da se prilagodi na novo situacijo;
- oblikuje načrt celostnega uvajanja prvošolcev v šolo;
- strokovnim delavcem šole in staršem zagotovi, da se srečajo že pred vstopom otroka v šolo ter razpravljajo o vprašanih, povezanih s pripravljenostjo otroka na šolo (tudi s starši otroka, ki niso vključeni v vrtec);
- strokovni delavci pri pouku v 1. razredu upoštevajo razvojne značilnosti šestletnikov, sledijo načelu individualizacije, personalizacije, inkluzije in fleksibilnosti pri organizaciji in izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela;
- zagotovi kakovostne učne pripomočke za učenje, gibanje in igro;
- pripravi učno okolje (fizično, socialno in didaktično), ki omogoča najrazličnejše sodobne, otroku primerne in spodbudne dejavnosti;
- zagotovi koticke (oziroma centre aktivnosti) v vseh učilnicah prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja;
- omogoči se izhod iz učilnice na prosto (če to omogočata prostor in arhitektura);
- starše otroka, ki v letu pred vstopom v šolo niso bili vključeni v vrtec, obvesti o možnostih vključevanje v krajše programe v obsegu 240 ur.

V nadaljevanju navajamo primere dejavnosti, ki usmerjajo vrtce in šole k načrtovanju, izvajanju in evalvaciji uspešnega prehoda. Za učinkovito prehajanje otroka iz vrtca v šolo je smiselno načrtovati več sklopov dejavnosti. Vodstveni in strokovni delavci vrtca in šole naj uskladijo načrtovane dejavnosti.

3 IZVAJANJE DEJAVNOSTI PRI PREHODU IZ VRTCA V ŠOLO

Strokovni stiki med šolo in vrtcem pripomorejo k večjemu vpogledu v načine dela tako v šoli kot v vrtcu in vplivajo na spodbudno učno okolje ter mehak prehod. Sodelovanje med vrtcem in šolo naj bo načrtovano in razvidno v razvojnem in letnem delovnem načrtu šole in vrtca.

3.1 Dejavnosti za otroke v vrtcu v zadnjem letu pred vstopom v šolo

- Obiski šole in druge s tem povezane dejavnosti.
- Seznanitev z organizacijo in načinom življenja in dela v šoli.
- Seznanitev s prostori šole (ogled šole, igrišča, učilnice, jedilnice, garderobe, telovadnice ipd.).
- Srečanja otrok z osebami, ki delajo na šoli (tako v šoli kot v vrtcu).
- Načrtovanje in izvajanje skupnih dejavnosti otrok iz vrtca in prvošolcev (npr. pošiljanje pisem ali likovnih izdelkov v šolo, ogled prireditev in proslav ipd.).

3.2 Dejavnosti za starše otrok pred vstopom v šolo

- Pravočasna izmenjava mnenj o otroku glede všolanja s strokovnim delavcem in svetovalnim delavcem vrtca.
- Nudenje strokovne podpore staršem ter predstavitev pomena pravočasnega všolanja otroka med 5. in 7. letom starosti.
- Priprava sestanka s starši otrok v vrtcu in priprava sestanka za starše šoloobveznih otrok v šoli (izpostaviti vsebino, kaj je pri vstopu otroka v šolo pomembno, npr. samostojnost otroka, sodelovanje z vrstniki, skrb zase (higiena, oblačenje), ter ustvariti realna pričakovanja pri vstopu otroka v šolo).
- Organizacija sestanka, na katerem se staršem predstavi način dela v 1. razredu (npr. individualizacija, inkluzija, delo po koticah, pomen dveh strokovnih delavcev, trajanje šolske ure, vlogo igre in gibanja).
- Vpis otroka v 1. razred, ki poteka pri svetovalni delavki šole, naj bo prijetna izkušnja za otroka in starša ter priložnost za stik in pogovor o otroku in starševskih dilemah.
- Predstavitev in promocija krajših programov za otroke, ki do zdaj niso vključeni v vrtec.
- Vrtec ponudi izvajanje krajših programov za otroke, ki v letu pred vstopom v šolo niso bili vključeni v vrtec.

3.3 Dejavnosti v primeru predlaganega odloga šolanja

Ko starši ali zdravstvena služba predlagajo odlog šolanja, se v pripravo predloga za odlog in svetovanje staršem vključijo vzgojitelj, vzgojitelj – pomočnik vzgojitelja in svetovalni delavci vrtca in šole, pri tem pa se upoštevajo vsi vidiki otrokove pripravljenosti za šolo. Strokovni delavci naj pri odločitvi sledijo načelu največje koristi otroka.

Načrt dejavnosti naj vključuje:

- informiranje staršev o postopku ugotavljanja otrokove pripravljenosti za vstop v šolo;
- ugotavljanje pripravljenosti otroka na šolo, ki ga po navadi izvajajo psihologi, zaposleni v vrtcu, šoli ali kateri zunanji ustanovi;
- otrokov napredek se spremlja skozi daljši čas, ki ga lahko izvajajo skupaj strokovni in svetovalni delavci vrtca. Informacija vrtca o pripravljenosti otroka na šolo temelji na spremljanju napredka otroka s strani vzgojitelja in svetovalnega delavca;

- pripraviti celovito in veljavno oceno otrokove pripravljenosti na šolo ter z ugotovitvami seznaniti starše.

3.4 Dejavnosti za povezovanje vodstvenih in strokovnih delavcev vrtcev in šol

Prehodi otrok iz vrtca v šolo so zelo odvisni od učinkovitega sodelovanja med institucijami in starši, ki zajemajo pravočasno posvetovanje o tej temi ter razvojno ustrezno in kakovostno vključevanje otrok. Strokovni delavci informacije o otroku, ki jim jih posredujejo starši, obravnavajo v skladu z zakonodajo in v največjo korist otroka.

Dejavnosti:

- Skupno izobraževanje za strokovne delavce vrtca in šole o pripravljenosti otroka za vstop v šolo, prenos informacij, zagotavljanje spodbudnega in varnega učnega prostora ipd.
- Šola in vrtec ustvarita pogoje za prehajanje strokovnih delavcev vrtca (vzgojitelj iz vrtca v 1. razred in nazaj). <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=KOLP19>
- Informacije o otroku, ki bodo v podporo uspešnemu prehodu, se zagotavlja v soglasju s starši. Izmenjava informacij o otroku poteka v soglasju s starši:
 - zbiranje in obdelava podatkov za ugotavljanje pripravljenosti za vstop v šolo ob vpisu otroka v šolo,
 - izmenjava informacij med vrtcem in šolo pred začetkom obiskovanja pouka v 1. razredu.
- Če starši pridobijo oceno otrokove pripravljenosti od strokovnjaka javnega zavoda, vzgojno-izobraževalnega zavoda ali mnenje multidisciplinarnega tima oziroma individualni načrt pomoči družini, iz katerih je razviden predlog, nastal v okviru zgodnje celostne obravnave, jo/ga posredujejo komisiji za ugotavljanje pripravljenosti na šoli.
- Predlagamo tudi, da se strokovni delavci šole seznanijo z nacionalnim dokumentom za vrtce, *Kurikulumom za vrtce* (1999), ki je strokovna podlaga za delo v vrtcih, in da se strokovni delavci vrtcev seznanijo z učnimi načrti osnovne šole za prvo vzgojno-izobraževalno obdobje. Oba dokumenta namreč izpostavljata skrb za aktivno učenje otrok in zagotavljanje udobnega in za učenje spodbudnega okolja ter sta usmerjena v celovit razvoj in učenje otroka. Poudarjata tudi pomen upoštevanja razvojne stopnje otrok in načinov učenja, ki so primerni za otroke pri 6-ih letih starosti.

4 DEJAVNOSTI ZA POSTOPNO UVAJANJE OTROK V ŠOLO IN DELO Z NJIMI V PRVEM RAZREDU

- Za zagotavljanje učinkovitega in ustreznega pedagoškega dela in kontinuiranega mehkega prehoda iz vrtca v šolo je treba zagotoviti pogoje dela in učenja v 1. razredu (Novak, 2017; Novak, 2019). Učencem 1. razreda se zagotovi timski pouk učitelja in drugega strokovnega delavca – vzgojitelja, ki je enakovreden član tima ter sodeluje pri načrtovanju, izvajanju in vrednotenju dela učenca.

Strokovna delavca med seboj vzajemno sodelujeta pri nudenju celovite vzgojno-izobraževalne podpore tako posameznemu učencu kot celotni učni skupini. Delo si delita tako, da skupaj zagotavljata optimalne učne pogoje ter spodbudne učne priložnosti.

- Načrtovanje in izvajanje uvajalnega odboja v 1. razredu se izvaja s poudarkom na:
 - dobrem počutju otrok, rutini (razredne rutine, individualiziran pristop k upoštevanju rutin, razredna pravila, vključenost besednih in nebesednih sporočil za vpeljevanje rutin);
 - socializaciji (opazovanje otrok, spodbujanje pripadnosti oddelku, prepoznavanje možnih področij vključevanje otroka v skupino, iskanje priložnosti za povezovanje otoka v okviru vseh šolskih aktivnosti npr. razširjeni porogam osnovne šole);
 - skupinskih učnih oblikah, na aktivnih učnih metodah in za učence raznolikih strategijah pouka.
- Strokovni delavci spremljajo učence ter jih ustrezno individualizirano uvajajo v šolsko delo.
- Učencem je zagotovljena možnost za raznoliko izbiro gradiv in pripomočkov za igro/učenje.
- Strokovni delavci uporabljajo diferencirane strategije učenja ter individualiziran pristop k opismenjevanju.
- Priprava učinkovitega učnega okolja (fizičnega, socialnega in didaktičnega) v skladu s prostorskimi zmožnostmi in vključitev učencev k ureditvi notranjega in zunanjega prostora, v katerem potekajo vse dejavnosti obveznega in razširjenega programa (možnosti koriščenja zunanjih prostorov za izvajanje dejavnosti v čim večji meri na prostem).
- Možnost personalizacije učnega prostora. Učenci naj imajo svoj predal ali vsaj poličko z imenom za shranjevanje učnih potrebščin v šoli.
- Postavitev in vzdrževanje kotičkov oziroma centrov aktivnosti z jasno strukturo in namenom za samostojno in skupinsko učenje.

LITERATURA IN VIRI

- Cotič Pajntar, J., Zore, N. (2018). *Priporočila za uspešen prehod otrok iz vrtca v šolo*. Interno gradivo. Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Dockett, S., in Perry, B. (2002). Who's Ready for What? Young Children Starting School. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 3(1), 67–89
- Kurikulum za vrtce* (1999). Ministrstvo za šolstvo in šport in Zavod RS za šolstvo.
- Marjanovič Umek, L. (2009). *Spoznadni razvoj v zgodnjem otroštvu*. V L. M. Umek in M. Zupančič (ur.), *Razvojna psihologija*. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marjanovič Umek, L. (2010). Pojmovanje otroka v sociokulturni teoriji Vigotskega – spremna študija. V *Govor in mišljenje*. Marjanovič Umek, L., Gaber., S. (ur). (str. 373–400). Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marjanovič Umek, L. (2016). Pripravljenost otrok za vstop v šolo: Vpliv starosti in drugih individualnih in okoljskih dejavnikov. *Šolsko svetovalno delo*, 20(3-4), 4–12.
- Marjanovič Umek., L., Fekonja, U., Hacin Beyazoglu, K. (2020). *Zgodnja pismenost otrok. Razvoj, spremljanje in spodbujanje*. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marjanovič Umek, L., Zupančič, M. (2001). *Psihologija otroške igre*. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Novak, L. (2016). Šola prilagojena šestletnikom ali šestletniki prilagojeni šoli?. *Šolsko svetovalno delo*, 20(3-4), 35–45.
- Novak N. idr. (2019) *Priporočila za vsebinsko in organizacijsko posodobitev prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja v devetletni osnovni šoli*. Interno gradivo. Zavod RS za šolstvo.
- OECD (2017). Starting Strong. V *Transitions from Early Childhood Education and Care to Primary Education*. OECD Publishing, https://read.oecd-ilibrary.org/education/starting-strong-v_9789264276253-en#page1
- Vidmar, M., Rutar Leban, T., in Rutar, S. (2022). *Slovenija v mednarodnem merilu, prehod iz vrtca v šolo: OECD-jev pregled politik in praks izobraževalnih sistemov na področju prehoda otrok iz vrtca v šolo*. https://www.zrss.si/pdf/prehod_iz_vrtca_v_solo.pdf
- Zakon o osnovni šoli (ZOsn). (2007) Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K in 76/23
<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>